

TURUN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF TURKU

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta - haaste yliopistoille

Timo Halttunen
TY/TÄYDENNYSKOULUTUSKESKUS
OPINTOASIAINPÄIVÄT 28.9.2007

KOULUTUSUUTISIA (TS Extra 27.1.2007)

Korkeakouluja patistetaan tunnustamaan aiemmat opinnot. Tähän saakka korkeakoulut eivät ole myöntäneet käyneensä pienenä esimerkiksi leikki- tai peruskoulua, sillä se on ollut niiden mielestä ”häpeällistä”, ”lapsellista” ja ”korkeakoulun arvolle sopimatonta”.

Työryhmän asettaminen

- taustalla niin kansainvälisiä kuin kansallisiakin korkeakoulupoliittisia (ja käytännön) syitä
- työryhmä asetettiin maaliskuun lopussa 2006
- edustajia yliopistoista, ammattikorkeakouluista, kummankin sektorin opiskelijajärjestöistä, opetusministeriöstä, opetushallituksesta, Korkeakoulujen arviointineuvostosta
- puheenjohtajana Anita Lehikoinen

Tehtävänänto

- selvittää korkeakoulujen käytäntöjä
- arvioida nykyisten käytäntöjen ja prosessien toimivuus ja yhdenmukaisuus eurooppalaisten linjausten kanssa
- tuoda esiin ja levittää hyviä kansallisia ja kansainvälisiä käytäntöjä
- esittää suositukset yhteisiksi periaatteiksi ja tunnustamisprosessiksi

Suosituksset järjestelmätasolla

- kukin korkeakoulu laatii yhdenmukaisen, luotettavan ja läpinäkyvän järjestelmän aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi
- sovelletaan kk-tutkintoon johtavassa koulutuksessa, voidaan soveltaa myös muuhun kk:n järjestämään koulutukseen (avoin yo)
- kk:lla ei velvoitetta arvioida muiden kuin omien opiskelijoidensa ja opiskelijaksi hakeneiden osaamista (eli: 1. kk-kelpoisuuden, 2. opiskelemaan hyväksytyn osaamisen arviointi)
- kehitetään yhdessä keskeisten sidosryhmien kanssa muistaen riittävä laadunvarmistus

Suosituksset yhteisiksi periaatteiksi I

- perustuu opiskelijan oikeuteen hakea aiemmin hankkimansa osaamisen tunnustamista, käynnistyy opiskelijan aloitteesta
- perustuu osaamislähtöiseen ajattelutapaan: arvioidaan suhteessa osaamistavoitteisiin
- opiskelijoiden kohtelu on yhdenmukaista, tasa-arvoista ja ennakoitavaa
- hyväksiluetut osiot ovat samanarvoisia omassa korkeakoulussa suoritettujen kanssa
- asiantuntevaa, dokumentointi luotettavaa

Suosituksset yhteisiksi periaatteiksi

II: kokonaiset tutkinnot

- kokonaisten tutkintojen tunnustaminen perustuu tutkintotodistukseen
- kokonainen tutkinto ei vanhene (osien osalta kk päättää vanhenemisesta)
- kk voi määrätä, kuinka suuri osa tutkinnosta pitää suorittaa tutkinnon myöntävässä kk:ssa
- kokonaista tutkintoa ei voi suorittaa osaamisella, joka on hankittu muualla kuin muodollisessa koulutuksessa

Suosituksia hyviksi käytännöiksi

- kk:t laativat selkeät kuvaukset (ks. seuraava slaidi) tunnustamisjärjestelmästä, joka sisällytetään kk:n laadunvarmistusjärjestelmään ja on helposti saatavissa
- AHOT sisällytetään osaksi ohjauksen kokonaissuunnitelmaa (HOPS)
- otetaan käyttöön ja kehitetään menetelmiä sekä tietopohjaa
- alakohtaista amk-yo-yhteistyötä
- aikanaan arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta

Kuvaus aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisjärjestelmästä

- miten ja mistä sekä keneltä hyväksilukemista haetaan
- hakemuksen kannalta keskeiset asiakirjat
- hakemuksen käsittelyaika
- muutoksenhakumenettely
- tehtyjen päätösten dokumentointi
- miten merkitään opintorekisteriin
- miten merkitään tutkintotodistukseen

Suosituksset opetusministeriölle

- tukee valtakunnallista ja/tai koulutusalaakohtaista toimintaa, jolla menetelmiä kehitetään (vrt. AHOT-hanke)
- asettaa alakohtaisia yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteisiä työryhmiä (tulossa)
- tunnustamisjärjestelmän kehittämistä seurataan tulos- ja tavoiteohjauksessa

AHOT-koulutuksen ohjausryhmä

- Puheenjohtaja professori Riitta Pyykkö, TY
- Opetuksen kehittämispäällikkö Matti Lappalainen, TY
- Koulutuspoliittinen asiantuntija Petri Lempinen, STTK
- Opiskelija Mira Ojalehto, TY/TYY
- Johtaja Kari Seppälä, TY/TKK
- Opintopäällikkö Raija Roslakka, TY
- Koulutussuunnittelija Uffe Wikström, ÅA
- Ylitarkastaja Birgitta Vuorinen, OPM

AHOT-koulutuksen yhteistyökumppanit

TARTU ÜLIKOOOL

Learning *from* Experience Trust

TURUN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF TURKU

AHOT-koulutuksen työtavat

- Koti- ja ulkomaiset asiantuntijapuheenvuorot
- Työpajatoiminta
- Prosessin jäsentäminen ja tutustuminen menetelmiin
- Hyvien käytäntöjen jakaminen ja kehittäminen
- Yliopiston omien kuvausten edistäminen

AHOT-koulutuksen tavoitteet

- Rakentaa yhtenäinen näkemys ja sopia yhtenevistä menetelmistä AHOT:sta
- Muodostetaan periaatteet opitun tunnustamisen kuvauksille
- Tuetaan omien kuvausten laatimista
- Tuetaan koulutusalaakohtaisissa työryhmissä tapahtuvaa osaamistavoitteiden kuvausta
- Koulutus toimii pilottina ja luo toimintamallin sekä antaa menetelmiä tuleville koulutuksille

AHOT-koulutuksen lähipäivät

- Tiedotus ja ohjaus 12.9.2007, Turku
- Osaamistavoitteet 28.11.2007, Helsinki
- Osaamisen näyttötavat ja menetelmät 13.2.2008, Turku
- Kuvauksen rakentaminen 3.4.2008, Tampere
- Testaus 7.5.2008, Turku
- Päätöstilaisuus 20.8.2008, Turku
- Lisätietoa koulutuksesta ja hankkeesta:
 - www.ahot.utu.fi

